

**FACTORS AFFECTING THE PERFORMANCE
EFFECTIVENESS OF PRIMARY CARE UNITS UNDER
UNIVERSAL COVERAGE
OF PHRANAKORN SI AYUTTHAYA PROVINCE**

JARUNEE THONGLUAN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH ADMINISTRATION
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2007**

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ปัจจัยที่มีผลกับประสิทธิผลการดำเนินงานสาธารณสุขด้านบริหารในศูนย์สุขภาพชุมชน ภายใต้โครงการ สร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (FACTORS AFFECTING THE PERFORMANCE EFFECTIVENESS OF PRIMARY CARE UNITS UNDER UNIVERSAL COVERAGE OF PHRANAKORN SI AYUTTHAYA PROVINCE)

จารุณี ทองเลื่อน 4637514 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ภูษิตา อินทรประสงค์, พบ.ด.(การบริหารการพัฒนา), จรรยา ภัทรอาชาชัย, วท.ม.(ชีวสถิติ), ชานูวิทย์ ทระเทพ, พบ., ศัลยกรรมทั่วไป

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกับประสิทธิผลการดำเนินงานสาธารณสุขด้านบริหารในศูนย์สุขภาพชุมชน ภายใต้โครงการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและวิธีการสำรวจภาคตัดขวาง (Cross - sectional survey) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน หรือผู้ที่รักษาราชการแทนหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนทุกแห่ง รวม 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแจกแจงลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ไค-สแควร์ และการทดสอบค่า t-test วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานด้านบริหารในศูนย์สุขภาพชุมชนอยู่ในระดับสูง (M = 3.75) ความสามารถทางสาธารณสุขอยู่ในระดับสูง (M = 3.64) ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคล พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ และเมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ พบว่า ความสามารถทางสาธารณสุข 7 ด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลการดำเนินงานด้านบริหารในศูนย์สุขภาพชุมชนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ($r = 0.654$) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบมีขั้นตอน พบว่า ความสามารถทางสาธารณสุขจะเป็นตัวแปรที่อธิบายความผันแปรของประสิทธิผลการดำเนินงานสาธารณสุข ด้านบริหารในศูนย์สุขภาพชุมชน ได้ประมาณร้อยละ 44 ($R^2 = 43.8$) มี 3 ตัวแปร คือ การเป็นผู้นำในวิสัยทัศน์ การคิดเป็นระบบ และการจัดการสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะการวิจัย ควรจัดให้มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างหน่วยงาน ระดับเขต ระดับภาค จัดสัมมนาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านบริหาร เน้นความรู้ ความเข้าใจระบบด้านบริหารเกี่ยวกับการบริหารบุคคลและความสามารถทางสาธารณสุขเกี่ยวกับการประเมินสภาพ การวางแผนและประเมินผล จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการบริหารงานและความสามารถทางสาธารณสุข สำหรับหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกระดับ รวมทั้งติดตามประสิทธิผลการดำเนินงานสาธารณสุขด้านบริหารของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

FACTORS AFFECTING THE PERFORMANCE EFFECTIVENESS OF
PRIMARY CARE UNITS UNDER UNIVERSAL COVERAGE OF
PHRANAKORN SI AYUTTHAYA PROVINCE

JARUNEE THONGLUAN 4637514 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH ADMINISTRATION

THESIS ADVISORS: BHUSITA INTARAPRASONG, Ph.D.(Dev. Adm.), JUNYA
PATTARAARCHACHAI, Sc.D.(BIOS.), CHANVIT THARATHEP, M.D., FRCST.

ABSTRACT

This research aims to analyze the factors affecting the performance effectiveness of PCU administration under universal coverage in Phranakorn Si Ayutthaya by using a cross-sectional survey. Population in this research are PCU chiefs or acting PCU chiefs for a total of 206 persons. The data collection tools were questionnaires and data was analyzed by statistical methods, percentage, average and standard deviation. Population characteristics were analyzed by chi – square and t-test, Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results revealed that effectiveness of PCU administration was at a high level ($M = 3.75$) and public health competency was also at a high level ($M = 3.64$). Therefore, personal characteristics analysis found that there was no relationship and revealed that correlation in public health competency in 7 aspects had a positive relationship at the moderate level with implementation effectiveness in PCU administration at the level of significance 0.000 ($r = 0.654$). Step-wise multiple regression analysis revealed that public health competency was the variable that explained the variance of performance effectiveness at around 44% ($R^2 = 43.8$). There were 3 variables: visionary leadership, system thinking and information management.

Research suggestions: There should be a comparison of the implementation among departments, district level, and region level. There should be seminars and exchange of experience in management, focus on knowledge and understanding in administrative systems about human resources management concerned with assessment, planning and evaluation. Making a handbook in administration and public health competency for the PCU chiefs and public health officers in every level including following up of public health administration of PCU’s in Phranakorn Si Ayutthaya is recommended.

KEY WORDS: EFFECTIVENESS / PUBLIC HEALTH COMPETENCY /
ADMINISTRATION / PCU CHIEF

159 P.